

SKAK

NR. 12
DECEMBER 1963
59. ÅRGANG

BLADET

KR. 1,75

MEDLEMSBLAD FOR DANSK SKAK UNION

Skak og frimærker. Læs artiklen inde i bladet.

INDHOLD

Zoneturnering i Enschede – Bobby Fischer bliver myndig – Dansk Skak Union – Dansk Arbejder Skak Forbund – Vil De med til Israel? – Julekonkurrence – Divisionsturneringen
Teori af Bent Larsen – Opgaver – Korrespondanceskak – Nyheder

Zoneturneringen i Enschede

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	Pts.	Nr.
1. Popov, Bulgarien	—	1/2	0	1	1/2	1	1	1/2	1	1	1/2	0	1	0	0	1/2	1	9 1/2	8
2. van Scheltinga, Holland	1/2	—	1/2	1/2	1/2	0	1	0	1/2	1/2	0	0	1	1/2	1	1/2	1/2	7 1/2	9-10
3. Penrose, England	1	1/2	—	1	1/2	1	1	0	0	1	0	1/2	1	1	1	1	1	11 1/2	4
4. J. M. Aitken, Skotland	0	1/2	0	—	1/2	1/2	1/2	0	0	1/2	0	0	0	1/2	1/2	1/2	0	4	15
5. Pomar, Spanien	1/2	1/2	1/2	1/2	—	1	1	1	0	1	1/2	1/2	1	1	1	1/2	1/2	11	5
6. Durao, Portugal	0	1	0	1/2	0	—	1	0	1/2	1/2	1/2	1/2	0	0	1/2	0	0	5	13-14
7. Philippe, Luxembourg	0	0	0	1/2	0	0	—	0	1/2	1/2	1/2	0	0	0	0	0	0	2	17
8. Darga, Vesttyskland	1/2	1	1	1	0	1	1	—	1/2	1	1	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	12	2-3
9. Kupper, Schweiz	0	1/2	1	1	1	1/2	1/2	1/2	—	1/2	0	1/2	1	1/2	1	1/2	1	10	7
10. Heidenfeld, Irland	0	1/2	0	1/2	0	1/2	1/2	0	1/2	—	0	0	0	0	0	0	1	3 1/2	16
11. Lengyel, Ungarn	1/2	1	1	1	1/2	1/2	1/2	0	1	1	—	1/2	1	1	1	1/2	1	12	2-3
12. Gligoric, Jugoslavien	1	1	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	—	1	1	1	1/2	1	12 1/2	1
13. Boey, Belgien	0	0	0	1	0	1	1	1/2	0	1	0	0	—	1/2	1	0	0	6	12
14. J. Llado, Spanien	1	1/2	0	1/2	0	1	1	1/2	1/2	1	0	0	1/2	—	0	0	1	7 1/2	9-10
15. Mazzoni, Frankrig	1	0	0	1/2	0	1/2	1	0	0	1	0	0	0	1	—	0	0	5	13-14
16. Filip, Tsekoslovakiet	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1	1	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1	1	—	1/2	10 1/2	6
17. S. Tatai, Italien	0	1/2	0	1	1/2	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1/2	—	6 1/2	11

SKAKBLADET

December 1963 . Nr. 12 . 59. årgang . Redaktion: Eigil Pedersen

Medlemsblad for Dansk Skak Union

Zoneturneringen i Enschede

Gligoric, Darga og Lengyel
kvalificerede sig til interzoneturneringen

Endnu en zoneturnering er afgjort i den europæiske zone. Den er spillet i Enschede i Holland og endte med en sejr til den jugoslaviske stormester *Gligoric* foran *Darga*, Vesttyskland og *Lengyel*, Ungarn, og de tre spillere går dermed videre til næste års interzoneturnering. Overraskende var det at de to stormestre *Filip* og *Pomar* ikke nåede gennem skærsilden, idet de begge var med i den sidste interzoneturnering og *Filip* nåede da at komme med i kandidatturneringen i Curacao! Den engelske mester *Penrose* førte længe turneringen i Enschede efter godt spil, men hans fysik svigtede mod slutningen, og han måtte »nøjes« med en fjerdeplads. Kendemærket for denne turnering var, at der var altfor stor forskel i spillestyrken, og det ses bl. a. bedst på vedstående tabel, hvor forskellen mellem de otte bedste ikke er stor, men så falder pointskalaen pludselig med hele to points! Her følger nogle af turneringens bedste partier.

3895 Kongeindisk

Hvid: *Popov*, Bulgarien.
Sort: *Gligoric*, Jugoslavien.

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, Lg7 4. e4, d6 5. f3, 0-0 6. Le3, e5.

Her er også 6. —, c6 og 6. —, Sc6 spilleligt, men værdien af disse træk står dog ikke helt fast. I hvert fald synes sort ikke at have det helt let.

7. d5.

Problemerne efter 7. Sge2, c6 8. Dd2, e×d4, e×d4 9. S×d4, d5 er endnu uløste.

7. —, c6.

Den moderne fortsættelse. Sort får efter hvids lange rokade gode angrebschancer på c-linien.

8. Sge2.

Det skarpeste er 8. Dd2, c×d5 9. c×d5, a6 10. g4, hvorefter sort efter 10. —, Sbd7 11. Sge2 må spille 11. —, h5!, og begge spillere står overfor en kompliceret stilling.

8. —, c×d5 9. c×d5.

Det er ikke umuligt, at 9. S×d5 er bedre og trækker var en undersøgelse værd.

9. —, a6 10. Dd2.

I et parti Bobotsov-Najdorf, Leipzig 1960, fulgte: 10. g4, h5 11. h3, Sbd7 12. Lg5, Db6 med omtrent lige chancer.

10. —, Sbd7.

Udmærket er også: 10. —, b5 f. eks. 11. 0-0-0, Ld7! 12. Sg3, b4 13. Sce2, a5 14.

Kb1, Sa6 15. Sc1, Se8 med fint spil for sort som i partiet O'Kelly-Pachmann, Madrid 1960.

11. Sc1.

Hvid beslutter sig til at prøve noget nyt(?). Efter 11. g4, h5! kommer vi ind på kendte stier.

11. —, Sh5 12. Sb3?.

Her står springeren dårligt, fordi de sorte bønder på dronningefløjen nu kan rykke frem med tempogevinst. Bedre var 12. Sd3 fulgt af 13. Le2 og 14. 0-0.

12. —, f5 13. 0-0-0, Sd7-f6 14. Ld3, Ld7 15. Kb1, b5 16. e×f5?.

Hvid håber på at erobre feltet e4 og kan ikke gøre det ved at spille f. eks. 16. h3 for 16. —, Sg3 17. The1, b4 18. Se2, f×e4!, men rigtig var dog 16. Se2 fulgt af 17. h3 og fremstødet g2-g4.

16. —, g×f5 17. h3, b4 18. Se2, f4!.

Gligoric har set rigtigt. Hvid kan ikke udnytte det centrale felt e4 og nu er Bd5 meget svag.

19. Lf2, a5 20. De1.

For at gøre plads til springeren.

20. —, Kh8.

Hermed begynder sort sit angreb. Der truer: 21. —, a4 22. Sd2, S×d5 23. Le4, Le6 24. Sc4, Shf6 etc.

21. Lh4, De8 22. L×f6.

Bonden på d5 er ikke let at dække. Efter

22. Le4, S×e4 23. f×e4 følger 23. —, Dg6 og efter 22. Lc4, Dg6† falder Bg2.

22. —, S×f6 23. Dh4, Lb5!

Tager hele kraften af det hvide modspil.

24. Sbc1.

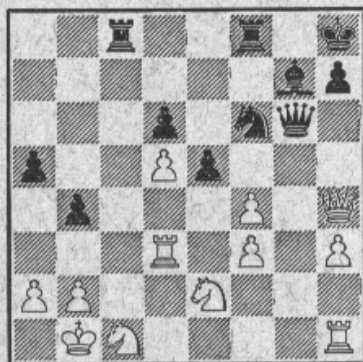
Hvad skal hvid gøre. Efter 24. L×b5, D×b5 kan Bd5 ikke dækkes.

24. —, L×d3† 25. T×d3, Dg6 26. g3, Tac8!

Gligoric spiller slutningen meget stærkt. Tårntrækket er langt stærkere end 26. —, S×d5 27. Ka1.

27. g×f4.

Fører til hovedvarianten i den sorte kombination. Heller ikke 27. Tg1 er tilfredsstillende for 27. —, Tc5! og om nu 28. g×f4 så 28. —, T×c1†! og vinder.

27. —, e4!

Afgørende.

28. Tg1.

Ligeså håbløs er 28. f×e4, D×e4.

28. —, D×g1!

Dermed har sort sit på det tørre.

29. S×g1, e×d3 30. S×d3, Tfe8 31. Df2, S×d5 32. Se2, a4 33. Sdc1, a3 34. b3, Sc3† 35. S×c3, T×c3 36. Dd2, T×f3 37. D×b4, Lb2 38. Sd3, T×d3, og hvid gav op.

Noter af dr. Euwe.

3896

Siciliansk

Hvid: Penrose, England.

Sort: Darga, Vesttyskland.

1. e4, c5 2. Sf3, e6 3. d4, c×d4 4. S×d4, a6 5. Ld3, Sf6 6. 0-0, Dc7 7. De2, d6 8. f4.

Det drejer sig om fremstødet e4-e5.

8. —, Sbd7 9. c4.

Et tveægget træk. Ganske vist bliver b7-b5 forhindret, men bonden på c4 bliver et angrebsobjekt for de sorte officerer.

9. —, Le7 10. Sc3, 0-0 11. Kh1, Te8 12. Sf3, Sf8 13. Ld2, b6 14. e5!?

Nu kan hvid ikke styre sig længere. Nu skal der angribes, men sort er beredt.

14. —, S6d7.

Naturligvis åbner sort ikke angriberens f-linie efter afbytning på e5.

15. Se4.

En tung beslutning: Penrose forsøger at tage den fasttømrede sorte stilling med storm!

15. —, d×e5 16. f×e5, Lb7.

Det er farligt for sort at modtage bondefret, da hvid efter 16. —, S×e5? 17. S×e5, D×e5 ganske enkelt spiller 18. Df3 med dobbelttruslen Sf6† og D×f7†.

17. Lc3, Sg6.

Koldblodigt tager sort nu Be5 på kornet.

18. Sfg5?.

Her griber Penrose den forkerte springer, idet 18. Se-g5 havde givet større angrebschancer. Nu piller sort det hvide angrebsspil i stumper og stykker.

18. —, L×e4! 19. L×e4.

Efter 19. S×e4 falder Be5 uden kompensation.

19. —, L×g5 20. L×a8, T×a8 21. T×f7.

Det var dette Penrose havde for øje, da han spillede Sfg5. Men sort har sikret sig to tynde for en tyk og afvikler nu til slutspillet.

21. —, Tf8! 22. T×f8†, Sd×f8 23. Tf1, Dc6 24. Lb4, Sd7 25. Ld6, Lf4.

Der kæmpes stadig om Be5.

26. Df2, h6.

Efter dette sikringstræk er Be5 plukkemoden.

27. Dc2, L×e5 28. L×e5, Sg×e5 29. Tc1, Sc5 30. b3, Sed3 31. Tf1, b5.

Her opgav Penrose partiet, da sort efter 32. Td1, b×c4 33. b×c4, Dd6 34. Td2, Sg4 35. g3, Dc6† 36. Kg1, Dc5† 37. Kh1 har et afgørende angreb med f. eks. 37. —, Sdf2†.

3897

Siciliansk

Hvid: Tatai, Italien. Sort: Lengyel, Ungarn.

1. e4, c5 2. Sf3, e6 3. d4, c×d4 4. S×d4, a6 5. Le3, Sf6 6. Ld3, Dc7 7. 0-0, d5.

Typisk for den aggressive ungarers spillestil.

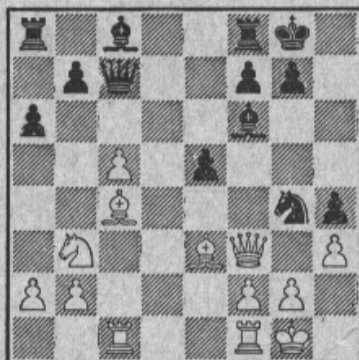
8. Sd2, e5 9. Sb3, d×e4 10. S×e4, Sbd7 11. c4, S×e4 12. L×e4, Sf6.

Det var altfor tidsrøvende at modtage bondefret, da hvid efter 12. —, D×c4? 13. Ld5, Dc7 14. Tc1, Db8 15. Df3 får et overlegent figurspil.

13. Ld5, Ld6 14. Tc1.

Dette sunde udviklingstræk har sine skyggesider som det følgende viser. Forsigtigere var derfor 14. h3.

14. —, 0-0 15. c5, Le7 16. Lc4, Sg4!
 Indledningen til det følgende overfald.
 17. Df3, Lf6! 18. Dg3, h5 19. h3, h4
 20. Df3.

20. —, Sh2!
 Den smukke pointe på sorts angrebsspil.
 21. K×h2, e4† 22. Lf4, Le5 23. D×e4,
 L×f4† 24. Kg1, L×c1.

Derfor var 14. Tc1 ikke godt!

25. T×c1.

Selvom hvid har tabt en kvalitet er partiet dog ikke tabt. Han kan erobre Bh4 og har da gode udsigter til remis, men Lengyel viser i det følgende sin store sejrsvilje og opfindsomhed og det kan hvid ikke hamle op med.

25. —, Le6! 26. L×e6.

Men det skulle hvid ikke indlade sig på. Bedre var det beskedne D×h4.

26. —, Tae8 27. L×f7†, D×f7 28.
 D×h4.

Nu har hvid springer og tre bønder for tårnet, men de åbne linier er i sorts besiddelse og det afgør kampen.

28. —, Te2 29. Tf1, T×b2 30. Dd4,
 T×a2 31. Sd2, Tc2 32. Se4, Dc4 33.
 D×c4, T×c4 34. f3, a5 35. Ta1, a4 36.
 Ta3, Ta8 37. Kf2, Tc2† 38. Ke3, T×g2
 39. Sc3, Ta5 40. Kd4, Tg3 41. Se4, T×
 h3 42. Kc4, Th1 43. Kb4, Ta8 44. Sc3,
 Tf1 45. S×a4, Tf8 og hvid opgav.

3398 Siciliansk

Hvid: *Kupper*, Schweiz. Sort: *Pomar* Spanien.

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, Sf6 4. Sc3,
 c×d4 5. S×d4, g6 6. Le3, Lg7 7. f3,
 Sc6 8. Dd2, 0-0 9. Lc4, Sa5.

De andre muligheder er 9. —, S×d4 9. —, Sd7 og 9. —, Ld7. Erfaringerne viser dog, at chancerne falder ud til hvids fordel i hele dette variantkompleks.

10. Lb3, b6 11. Lh6, La6 12. 0-0-0,
 S×b3 13. S×b3, Lc4 14. h4, L×b3.

Sort har ganske vist uskadeliggjort et par officerer, men har fortsat en trang stilling og intet at spille på.

15. a×b3, Te8.

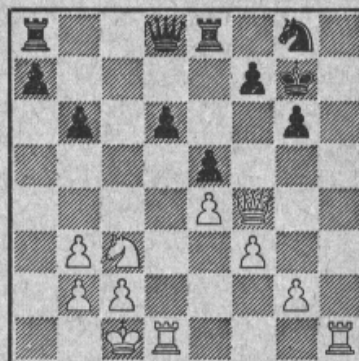
Det truede stærkt med h4-h5, som nu kan besvares med Lh8.

16. L×g7, K×g7 17. h5, Sg8.

Sort er allerede forsvarsløs.

18. h×g6, h×g6 19. Df4, e5.

Hvis sort garderer den egentlige trussel, som han bør have set, så afgør angrebet i h-linien.

20. Th7†!, K×h7 21. D×f7†, Kh6 22.
 Th1†, Kg5 23. Dh7.

Truer mat efter Dh4†.

23. —, Kf6 24. Sd5†, Ke6 25. Se7†,
 Kf6 26. Dh8†,

og sort opgav, da der følger matsætning i få træk.

Noter af Lundin i »Dagens Nyheter».

Bobby Fischer bliver myndig

Bobby Fischer – århundredets største skaktalent – fylder 21 år den 9. marts 1964. Desværre er han kommet i et modsætningsforhold til skakverdenen efter nogle »uheldige optrin«, bl. a. under matchen mod Reshevsky i 1961 og efter hans artikel om de russiske spilleres »sammenspil« ved kandidatturneringen i 1962, men hans skaktalent har ikke taget skade af dette! Han deltog således fornylig i turneringen om mesterskabet for New York og vandt samtlige partier, bl. a. efterfølgende over stormester Bisguier. Vi håber og tror, at Bobby Fischer, der nu når myndighedsalderen, vil kunne indse, at et geni også har pligt til at vise sine omgivelser tilbørligt hensyn!

Hvid: *Bobby Fischer*, USA.

Sort: *Bisguier*, USA.

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lc4, Sf6 4. Sg5, d5 5. e×d5, Sa5.

Men ikke 5.—, S×d5 for 6. S×f7 med farligt angreb for hvid.

6. Lb5†, c6 7. d×c6, b×c6 8. Le2.

En anden mulighed er 8. Df3!?, men det har vist sig, at sort da får gode angrebschancer ved ganske enkelt at give kvaliteten med 8.—, c×b5 9. D×a8 og nu 9.—, Dc7, og de sorte løbere bliver meget aggressive.

8.—, h6 9. Sh3!?

Nu får teoretikerne igen travlt! Man spiller almindeligvis 8. Sf3, og teksttrækket er særlig »frækt« ved at hvid roligt rokerer til den

korte side, selvom bondestillingen foran kongen kan splittes!

9.—, Lc5 10. 0-0, 0-0.

Mon ikke 10.—, g5 her havde været det rette svar på hvids »frækhed«?

11. d3, L×h3 12. g×h3, Dd7 13. Lf3, D×h3 14. Sd2, Ta-d8 15. Lg2, Df5 16. De1, Tf-e8 17. Se4, Lb6 18. S×f6†, D×f6 19. Kh1, c5?.

Et hæsligt træk, der gør den sorte løber til statist.

20. Dc3, Sc6 21. f4, Sd4 22. Dc4.

Nu behersker hvid de hvide felter, og afbytningen på h3 er en medvirkende årsag her-til!

22.—, Dg6 23. c3!, Sf5 24. f×e5, T×e5 25. Lf4, Te2 26. Le4, T×b2 27. Le5, Td-e8 28. T×f5, opgivet.

SKAK - og frimærker

Er man skakspiller, har man en god hobby. Samler man også på frimærker, har man to. Er man i den lykkelige situation at være både skakspiller og frimærkesamler, er det en naturlig – for ikke at sige selvfølgelig – ting at samle på frimærker med skaksymboler.

Af sådanne frimærker findes der op til dato ca. et halvt hundrede – mange særdeles smukke mærker, og flere vil utvivlsomt blive udgivet i de kommende år.

Der kunne fortælles en længere historie om skakmotiver på frimærker, men det vil vi nu ikke ofre et skakblads kostbare spalteplads på, da det formentlig kun er et fåtal, der er interesseret i at høre herom. Lad os nøjes med at oplyse, at der nu foreligger nogle smukke postkort, på hvilke de fleste af de til dato udgivne mærker med skakmotiver er afbildet. – Skulle der være en eller anden, der har interesse i at erhverve sig et sådant kort – eller eventuelt de frimærker, der er tale om – er undertegnede gerne til tjeneste med råd og dåd.

B. B. Jensen, Hirsevej 4, Brønshøj.

Dansk Skak Union - Dansk Arbejder Skak Forbund

På Dansk Skak Unions delegeretmøde blev der af formanden for Jernbanens Skakklub, Aage Johansen, stillet forslag om, at der skulle nedsættes et udvalg, som skulle forhandle med DASF om en sammenslutning af de to organisationer. Jeg lovede, at hovedbestyrelsen på sit møde i juli skulle drøfte sagen. På dette møde blev det vedtaget, at vore medlemmer skulle orienteres, og jeg vil derfor gerne give en redegørelse for, hvad der er sket i denne sag.

På et møde i forretningsudvalget drøftede vi sagen og blev enige om, at det ville være nyttigt med et orienterende møde med DASF's ledelse, fordi vi mente, at det ville være til ingen nytte at nedsætte forhandlingsudvalg fra de to organisationer og afholde møder, hvis der ikke var en fair chance for at opnå et positivt resultat. I denne forbindelse kan nævnes de mange og lange forhandlinger, som i 1955-56 ikke førte til noget resultat.

Dette møde fandt sted i slutningen af maj måned i København. Parbo og jeg repræsenterede Dansk Skak Union, og hele forretningsudvalget for DASF var til stede.

På mødet redegjorde jeg for baggrunden for mødet og udtalte, at vi i DSU gerne så nedsat et fællesudvalg, som skulle undersøge mulighederne for et nærmere samarbejde og en eventuel sammenslutning. Jeg nævnte de mange fordele, vi kunne opnå ved en sammenslutning: 1) Stærkere stilling i propagandamæssig henseende, 2) Bedre økonomi, 3) Større og bedre skakblad og 4) Bedre turneringer.

Jeg understregede især, hvilken fordel det kunne være for deres klubber, at de kunne deltage

i vor nye holdturnering, en turnering, som de ikke var i stand til at arrangere, især ikke i provinsen, hvor deres klubber lå ret spredt.

Jeg påpegede endvidere, at hvis der tidligere på grund af klasseskel havde været et naturligt behov for en arbejder-skakorganisation, så var den tid nu heldigvis overstået, og at det derfor var unaturligt at opretholde et skel, som udviklingen forlængst havde udslettet. Det skulle derfor være ganske unødvendigt at bibeholde to organisationer, når vi ved en sammenslutning på alle områder kunne skabe bedre forhold for alle skakspillere.

Jeg udtalte til slut, at vi gerne ville indlede drøftelser i et udvalg om et nærmere samarbejde, men det måtte være en forudsætning, at dette samarbejde skulle føre til en sammenslutning. Om dette skete om 2, 3 eller 5 år, var for mig underordnet, blot det var bestemt, at man i samarbejdet sigtede mod en sammenslutning.

Formanden for DASF, Holger Christensen, svarede, at man i DASF gerne så et udvidet samarbejde, og han så især gerne radiosamarbejdet genoptaget. Han kunne godt gå ind på tanken om at få nedsat et fællesudvalg til drøftelse af et nærmere samarbejde med hensyn til turneringer m. m. Hverken han eller de øvrige medlemmer af hans forretningsudvalg kunne gå ind for, at samarbejdet skulle føre til en sammenslutning. Han udtalte i den forbindelse bl. a., at mange af deres medlemmer befandt sig bedst i DASF, fordi ånden og tonen dér var en ånden (og bedre) end i DSU.

Da vi stærkt holdt på, at et samarbejde skulle resultere i én sammenslutning, og de lige så stærkt holdt på, at begge organisationer, trods samarbejde, vedblivende skulle bestå som selvstændige organisationer, sluttede mødet, idet vi var enige om, at der ikke i øjeblikket var nogen grund til at nedsætte fællesudvalg, som skulle udarbejde forslag angående samarbejde.

På Dansk Skak Unions hovedbestyrelsesmøde i juli redegjorde jeg for disse forhandlinger. Der var enighed om, at efter den stilling, som DASF's forretningsudvalg havde indtaget, var der ingen grund til at nedsætte noget udvalg. Hovedbestyrelsen vedtog at afbryde ethvert officielt samarbejde med DASF. Dette er en naturlig følge af DASF's negative indstilling til en sammenslutning. DASF vil nemlig gerne have et samarbejde i stand, fordi deres klubber derved kan deltage i turneringer, som de ikke selv er i stand til at arrangere, mens vore klubber ikke opnår noget ved et samarbejde, da vi kan arrangere disse turneringer alene. Hvorfor DASF's ledelse ikke ønsker en sammenslutning, kan jeg ikke udtale mig om. Vi ønsker en sammenslutning, fordi én organisation altid vil være stærkere og kan udrette mere end to organisationer.

Hovedbestyrelsen vedtog endvidere at *henstille* til unionens klubber, at de ikke arrangerer turneringer med deltagelse af arbejderklubber eller deltager i sådanne turneringer.

Jeg håber, at DASF's klubber og spillere vil kunne forstå, at de forhold, som måske tidligere kunne være en berettigelse for en arbejder-skakorganisation, nu heldigvis ikke findes mere, og at de derfor pålægger deres hovedledelse at indlede forhandlinger med os om en sammenslutning. Vi har nu, som det blev bestemt på vort delegeretmøde, forsøgt at få indledt forhandlinger. Skal disse forhandlinger blive til en realitet, må det næste udspil komme fra DASF!

Dansk Skak Unions ledelse er til enhver tid villig til at forhandle om en sammenslutning, hvis DASF skulle ønske det. Vi ønsker imidlertid ikke ørkesløse forhandlinger om samarbejde på enkelte områder, men realitetsforhandlinger om en sammenslutning.

Jeg er, trods den negative indstilling hos DASF's ledelse, overbevist om, at det kun er et spørgsmål om tid, hvornår vi her i Danmark kun har én skakorganisation. Først da kan der for skakspillet i Danmark skabes de rammer, der er en betingelse for den fremgang, vi alle ønsker og arbejder for.

Denne redegørelse er tiltrådt af Dansk Skak Unions hovedbestyrelse.

N. Kjær Larsen.

Skoleturneringerne

Over 60 skoler i gang

Fra Jylland har der meldt sig 38 skoler mod sidst 22 – en pæn fremgang, Fyn 6 (7), Sjælland 12 (13) og Lolland-Falster 5 (1). Der spilles landsdelsfinaler engang i marts 1964, og man kan nå at være med, hvis man tilmelder sig nu (se oktbr.-nr.). – Man kan ikke blive slået ud i indledende runde, men får ret til at spille videre efter opnåede points.

Skoleskakkens stilling i velfærdsstaten

Landsudvalget henleder opmærksomheden på en meget vigtig passus i den såkaldte *Blå Betænkning*, hvori det hedder om »Skolen og fritidslivet«: »Det er i dag lige så nødvendigt for os at beskæftige os med problemer omkring børns og unges fritid, som det for 100 år siden var

nødvendigt at arbejde på at få indført undervisningspligt for alle børn. Sund fritidsbeskæftigelse appellerer til det bedste i børnene og kan få den største betydning for deres legemlige, kulturelle og sociale udvikling».

Tydligere kan det næppe siges, at vore bevilgende myndigheder bør følge vort arbejde for skoleskakken med mere end almindelig interesse. De må vise largnesse over for vore udgifter til rejser, skakspil, lokaler m. m. – Send *ansøgningen* ind i dag. Man elsker ansøgninger i vort lille land. Stol trygt på det, og glem ikke at citere ovenstående citat fra *Den blå Betænkning*.

Månedens opgave

Løsning på sidste måneds opgave: En strålende udvej, skriver Flemming fra Hellerup: 1. D×e6†, K×e6 2. g4×f5†, K×f5 3. T×g2 og remis. – De tre heldige af 37 rigtige: Steffen Jakobsen, Brande, Benni Jacobsen, Randers, og Mogens Nielsen, Næstved.

I Jens Enevoldsens bog om slutspillet forekommer nedenstående stilling. Hvid vinder således: 1. Ke3, f5 2. Kd4, Kc8 3. Kc5!, Kd7 4. Kb6, e3 5. Kb7, e2 6. c8D† og vinder.

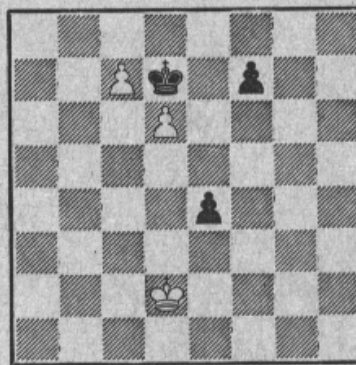
Vi spørger:

- Har sort spillet det stærkeste?
- Hvad mener du herefter om stillingen?

Det er en skrap opgave, vi her bringer, men dels trænger vore læsere til øvelser i bondeslutspillet, og hvad dermed følger, dels har vi set ved mange finalestævner, hvordan selv habile spillere kludrer i bondeslutspillet.

Derfor lægger vi ho'det i blød til 10. januar. Der er tre store og syv små præmier at hente for de bedste besvarelser.

Løsning til *Børge Borgå, Kystvej 46, Åbenrå. B. B.*

Vil De med til olympiaden i Israel?

Da vi tror, at mange gerne vil overvære skakolympiaden i Israel i 1964, påtænker Dansk Skak Union at arrangere en speciel rejse for vore medlemmer og deres pårørende. Olympiaden finder sted 2.-24. november, men vi har allerede nu kontaktet det kendte rejsebureau Nordisk Bustrafik (Tjæreborg) og bedt det tilrettelægge rejsen for os. Rejsen vil komme til at foregå med selskabets flyvemaskine, og vi kommer til at bo fast i Tel Aviv, hvor olympiaden afholdes. Der vil så blive arrangeret nogle hel- og halvdags ture til kendte steder i Israel, og det vil fortrinsvis ske på tider, hvor der ikke spilles runder i olympiaden.

Prisen vil blive i alt ca. 2400 kr., hvilket må siges at være meget billigt, når alene prisen for en returbillet med fly til Israel er 3021 kr.

Det endelige program vil blive udarbejdet i løbet af december, men jeg vil gerne orientere vore medlemmer allerede nu af hensyn til deltagerens planlægning af ferie m. m.

Da deltagerantallet er begrænset til 88, kan man straks give en foreløbig meddelelse om deltagelse ved *skriftlig* henvendelse til mig.

Midt i januar vil alle, som har meldt sig, få tilsendt det udførlige program for turen.

Bindende tilmelding skal derefter ske til mig *senest 15. marts*. Samtidig hermed skal indbetales et depositum på 400 kr. Dansk Skak Union giver herved sine medlemmer en enestående chance for at opleve en skakolympiades specielle atmosfære. Endvidere får man lejlighed til personligt at opleve den nye stat Israel og se de mange kendte steder, man har hørt om og læst om i sin barndoms religionstimer.

Vil De være sikker på at få denne oplevelse, så meld Dem snarest til mig.

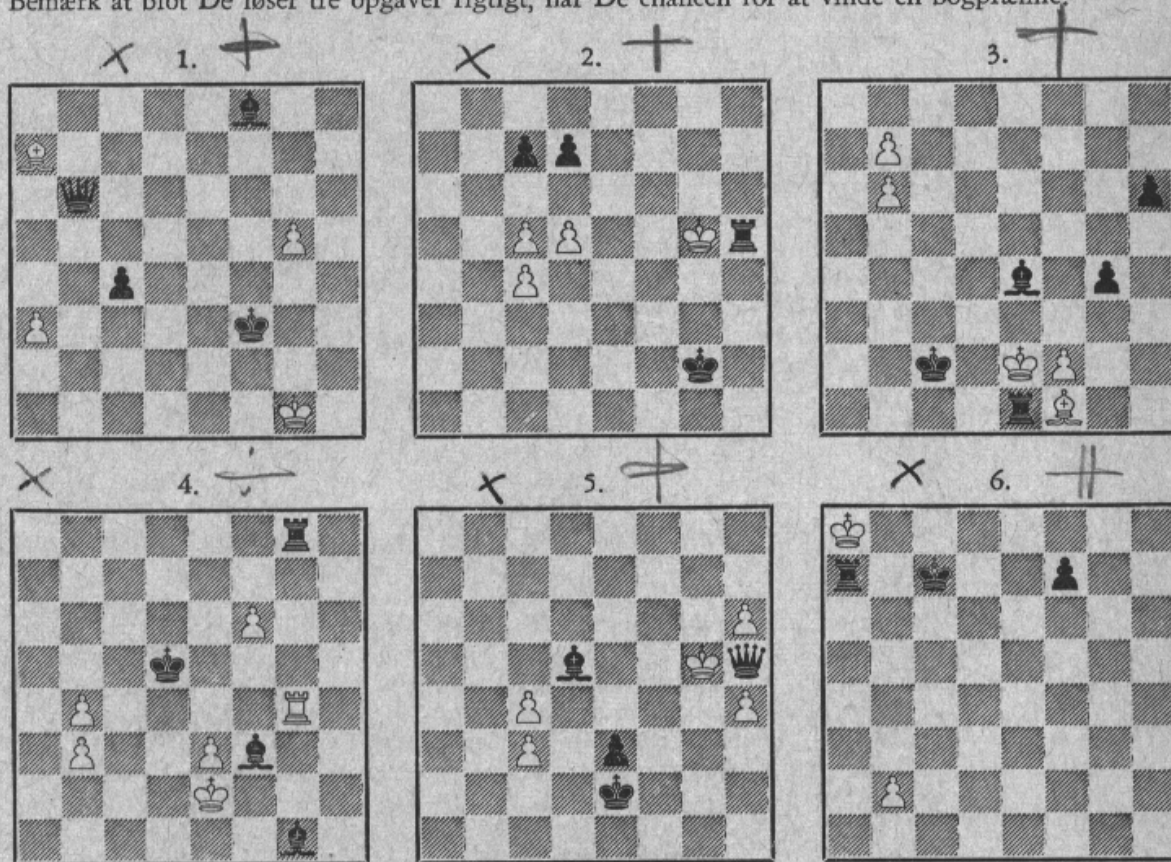
På Dansk Skak Unions vegne
N. Kjær Larsen.

Julekonkurrencen

Præmier på 50, 30 og 20 kroner til de bedste løsere samt fem skakbøger
udlodet til de løsere, der har mindst tre opgaver rigtige!

Den årlige løserturnering i anledning af de mange »ledige« juledage er ændret til kun at omfatte seks opgaver, fordi flere læsere har klaget over, at ni opgaver er for meget. Her er så de seks opgaver – et lystspil i 6 akter! Er De en god iagttager, ser De hurtigt, hvorledes den ene muntre pointe efter den anden ruller frem for Deres skarpe blik(!). Så lidt materie og så megen ånd! Det første De opdager er, at hvid i sit indledningstræk ikke har meget at vælge imellem og sort heller ikke. Så er det kun at gå videre og skrive de bedste træk op for hvid og sort. Når De er klar over om hvid eller sort vinder eller ingen af parterne kan vinde (remis) skal løsningerne indsendes til »Skakbladet«s redaktion, Bjørnholmsalle 19, Viby J., senest den 5. januar 1964. Bemærk at blot De løser tre opgaver rigtigt, har De chancen for at vinde en bogpræmie.

DIVISIONS-TURNERINGEN

Vi er nu nået frem til de sidste tre afgørende og spændende runder i den landsomfattende holdturnering om danmarksmesterskabet, og i alle divisioner er der kamp på kniven om førstepladserne og oprykningen, ligesom også spændingen om nedrykningen er næsten ulidelig for mange hold. Turneringens 5. runde spilles søndag den 8. december, og forinden denne runde er der opnået følgende resultater:

1. division: 3. runde: Nordre, Århus-Studentforeningen 4-4, Industriforeningens Kampklub-Industriforeningens Skakklub 6-2, Herning-Københavns Skakforening 2½-5½, Ålborg-Frederiksberg 2½-5½. - 4. runde: Nordre, Århus-Ålborg 7-1, Københavns Skakforening-Industriforeningens Kampklub 4½-3½, Studentforeningen-Herning 5½-2½, Industriforeningens Skakklub-Frederiksberg 2½-5½.

- Pointsstillingen:* Nordre, Århus, 23 points, Københavns Skakforening 20½ p., Frederiksberg Skakforening 18 p., Industriforeningens Kampklub 16 p., Studenterforeningens Skakklub 15 p., Herning Skakforening 14 p., Industriforeningens Skakklub 11 p., Ålborg Skakforening 10½ points.
2. division, gruppe 1: 3. runde: Roskilde-Sundby 3½-4½, Vanløse-Lyngby 4-4, Glostrup-»Frem«, Odense, 6½-1½, Vordingborg-Læseforeningen, Odense, 1½-6½. - 4. runde: »Frem«, Odense-Lyngby 6½-1½, Vordingborg-Sundby 4½-3½, Roskilde-Vanløse 5½-2½, Læseforeningen, Odense-Glostrup 5½-2½.
- Pointsstillingen:* Læseforeningen, Odense, 22½ points, Glostrup 21½ p., Sundbyernes I 19 p., »Frem«, Odense, 17 p., Roskilde 15½ p., Vordingborg 12 p., Vanløse 11 p., Lyngby 9½ points.
2. division, gruppe 2: 3. runde: Randers-Tønder 5½-2½, Holstebro-Esbjerg 5-3, Horsens-Århus Skakklub 1-7, Nørresundby-Flensborg 5-3. - 4. runde: Flensborg-Randers 3½-4½, Nørresundby-Holstebro 4½-3½, Århus skakklub-Esbjerg 5-3, Tønder-Horsens 2½-5½.
- Pointsstillingen:* Århus Skakklub 21½ points, Nørresundby 20 p., Randers 17 p., Holstebro 16 p., Esbjerg Skakforening 15½ p., Horsens Skakklub 15 p., Flensborg 13½ p., Tønder 9½ points.
3. division, gruppe 1: 3. runde: Virum-Industriforeningens Kampklub II 3½-4½, Jernbanen-Rønne 4-4, Frederikssund-Hillerød 4-4, Helsingør-Sundby II 4½-3½. - 4. runde: Rønne-Hillerød 4-4, Virum-Helsingør 2½-5½, Jernbanen-Industriforeningens Kampklub 2½-5½, Frederikssund-Sundby 1½-6½.
- Pointsstillingen:* Industriforeningens Kampklub II 23½ points, Hillerød 19 p., Helsingør 18 p., Virum og Sundby II hver 14½ p., Jernbanens Skakklub 14 p., Frederikssund 12½ p., Rønne 11½ points.
3. division, gruppe 2: 3. runde: Nykøbing F.-Maribo 3-5, Korsør-Vejle-Allested 3½-4½, Sorø-Indslev 3-5, Slagelse-Odense Skakklub 4½-3½. - 4. runde: Nykøbing F.-Sorø 4½-3½, Maribo-Vejle-Allested 2½-4½ + 1 hængeparti, Odense Skakklub-Korsør 4½-3½, Indslev-Slagelse 5½-2½.
- Pointsstillingen:* Maribo 19 points + 1 hængeparti, Indslev 19 p., Vejle-Allested 18½ p. + 1 hængeparti, Odense Skakklub 18½ p., Korsør 14 p., Sorø 13½ p., Slagelse 13 p., Nykøbing F. 11½ points.
3. division, gruppe 3: 3. runde: Frederikshavn-»Aros« 3-5, Nørresundby-Lemvig 2½-5½, Hvidbjerg-Viborg 6-2, Nordre II-Hjørring 4-4. - 4. runde: Hjørring-»Aros« 4½-3½, Lemvig-Hvidbjerg 2-6, Viborg-Frederikshavn 3½-4½, Nordre II-Nørresundby 7-1.
- Pointsstillingen:* Nordre II, Århus, 21½ points, Hvidbjerg 21 p., Hjørring 18½ p., »Aros«, Århus, 17 p., Lemvig 15½ p., Frederikshavn 14 p., Viborg 11½ p., Nørresundby II 9 points.
3. division, gruppe 4: 3. runde: »1926«, Herning-Haderslev 3-5, »Evans«, Vejle-Skanderborg 4½-3½, Åbenrå-Varde 4½-3½, Sønderborg-Outrup 6½-1½. - 4. runde: Skanderborg-Sønderborg 4-4, Varde-Haderslev 3-5, »Evans«, Vejle-Outrup 8-0(!), Åbenrå-»1926«, Herning, 2½-5½.
- Pointsstillingen:* »Evans«, Vejle, 21 points, Sønderborg 19½ p., Skanderborg 18½ p., Haderslev 18 p., »1926«, Herning, 14½ p., Åbenrå 14 p., Varde 12½ p., Outrup 10 points.

3900

Siciliansk

Spillet i Herning den 27. oktober i divisionsturneringens 3. runde.

Hvid: *Bent Larsen*, Københavns Skakforening.
Sort: *Jens Kolbæk*, Herning Skakforening.

1. g3, Sf6 2. Lg2, g6 3. e4, d6 4. d3, Lg7 5. Sd2, 0-0 6. f4, c5.

Så havnede vi omsider i en stilling, som man ved, hvad man skal kalde! Den kan opstå af siciliansk efter 1. e4, c5 2. d3 eller 2. f4, når sort undlader et tidligt d5.

7. Sgf3, Sc6 8. 0-0, Dc7.

Stærkt i betragtning kommer 8. —, Tb8 for hurtigt at spille b5.

9. a4, Ld7 10. c3, a6 11. De2, Tad8.

Her var 11. —, b5 betænkeligt p. gr. af 12. e5, f. eks. 12. —, Sg4 13. h3, Sh6 14. g4. Sorts afventende spil giver nu hvid lejlighed til at vinde terræn.

12. h3, e6 13. g4, Se8 14. Sc4, d5.

Ikke helt tilfredsstillende. Sort kunne ikke lide at lukke a-linien op for hvid, men 14. —, b5 var nok alligevel bedre. Også 14. —, Sa5 kom i betragtning, men efter 15. S×a5, D×a5 16. Le3 står hvid noget bedre, når dronningen viger, spilles a4-a5, hvorefter den sorte bondestilling på dronningefløjen er svag.

15. Sce5!, f6.

Sort kunne ikke vinde nogen bonde på e5: 15. —, S×e5 16. f×e5, L×e5 17. S×e5, D×e5 18. Lh6, Sg7 19. Lf4, Df6 20. Lc7

med kvalitetsgevinst. Dette er den variant, som sort i praksis kan nøjes med at se, den viser klart, at bonderovet ikke går. Men hvis sort virkelig havde taget bonden, havde hvid naturligvis måttet tage andre muligheder i betragtning, svækkelsen af de sorte felter omkring sorts kongestilling giver måske mulighed for at opnå mere end kvalitetsgevinsten.

Muligvis burde sort have spillet 15. —, Lc8, hvid svarer sandsynligvis simpelthen 16. S×c6, D×c6 17. e5.

16. S×d7, D×d7 17. Le3, d4 18. c×d4, c×d4 19. Ld2, a5.

Ellers spiller hvid 20. b4.

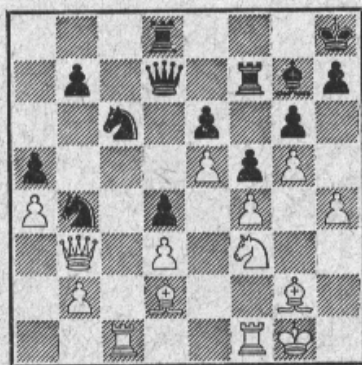
Hvid har i den opståede stilling muligheder på begge fløje, og den fremskudte sorte centumbonde generer ham ikke.

20. Dd1, Kh8 21. Db3, Sc7 22. Tac1, Sa6 23. g5, Sab4 24. h4.

24. g×f6 var ikke helt klart, men nu, hvor muligheden Lh3 dukker op, finder sort det klogest at låse kongefløjen, selv om det betyder, at d4-bonden isoleres, og Lg2 får en kæmpediagonal.

24. —, f5 25. e5, Tf7.

25. —, Sd5 var muligvis noget bedre, men hvid spiller ikke 26. Tc4 eller Te1, hvorefter 26. —, Se3 giver fine remischancer, men 26. Tc5!. Nu besvares 26. —, Se3 simpelthen med 27. Tfc1, og efter 26. —, b6 27. Tc4 duer Se3 ikke længere p. gr. af 28. L×e3, d×e3 29. D×b6.

26. L×b4!

Dermed indledes i virkeligheden den afgørende omgruppering. Det hele hang på et enkelt tempo, havde sort lige fået lov at spille Lf8, havde hans stilling sandsynligvis været forsvarsdygtig.

26. —, a×b4.

For at spare et tempo til dækning af a5 eller d4, efter 26. —, S×b4 er både 27. Tc5 og 27. Tc4 generende, bortset fra, at hvid kan fortsætte med det »planmæssige« 27. Sd2.

27. Sd2, Lf8 28. Sc4, Lc5 29. a5, Se7.

Alle hvide officerer står faktisk bedre end de tilsvarende sorte, så det kan ikke undre, at der ikke er nogen tilfredsstillende fortsættelse for sort. På 29. —, Tc8 ville 30. Sb6 også være

godt, men endnu stærkere var muligvis 30. Tc2 som forberedelse til dublering i c-linien.

30. Sb6!, L×b6 31. a×b6, Sd5.

Eller 31. —, Sc6 32. L×c6, b×c6 33. D×b4 med stor fordel.

32. L×d5, D×d5 33. D×d5.

33. D×b4 var naturligvis også godt.

33. —, T×d5 34. Tc8†, Kg7 35. Te8.

En fikserge gevinstmetode var 35. Tfc1 med pointen 35. —, Tb5 36. Td8!, T×b6 37. T1c8 med matangreb!

35. —, Tc5 36. T×e6, Te2 37. Tf2, Te1† 38. Kg2, Td7 39. h5.

39. Td6 vandt også: 39. —, T×d6 40. e×d6, Tc6 41. Te2!, T×d6 42. Te7† og 43. T×b7 o. s. v.

39. —, g×h5.

Efter 39. —, b3 spiller hvid simplest 40. h×g6, h×g6 41. Te8, f. eks. 41. —, Tc2 42. T×c2, 41. —, Td1 42. e6, Td6 43. Te2, 41. —, Kf7 42. Th8, Kg7 43. Ta8, Tc6 44. Kf3, T×b6 45. Th2 o. s. v.

40. Tf6, b3.

Eller 40. —, Tf7 41. Te2!, b3 42. e6, Te7 43. T×f5, Tc2 44. Te5 o. s. v.

41. T×f5, h6 42. g×h6†, K×h6 43. Tf6†, Kg7 44. Kf3, Tc2 45. Tf1, T×b2 46. Tg1†, opgivet.

På grund af 46. —, Kh7 47. e6, Te7 48. Tf7†.

Et parti, som jeg er særdeles godt tilfreds med, trods det uelegante 35. træk.

Bent Larsen.

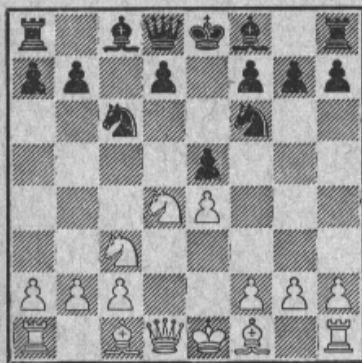
Indbydelse til turnering i Uppsala

Upplands Schackförbund arrangerer i samråd med Uppsala Allmänna SS og Akademiska SK i tiden 2.-6. januar 1964 sin 2. turnering til Harald Malmgrens minde. Turneringen er åben for alle, og man regner bl. a. med deltagelse af en russisk stormester og spillere fra de nordiske lande. Turneringen skal spilles i 7 runder efter Mönrads system, og deltagerantallet er ubegrænset. Med 40 deltagere bliver pengepræmierne 500, 300, 200 og 100 kr. Med endnu flere deltagere forhøjes pengepræmierne, og der er desuden udsat andre værdifulde præmier. De bedste præstationer i de respektive klasser præmieres. Tilmelding og indsendelse af startafgiften — 30 sv. kr. — sendes til *A. Hildebrand, Postfach, Uppsala 1*, senest den 15. december. Også bestilling på hotelværelse kan ske til samme, og her kan alle informationer om turneringen fås.

Er Laskers jagtvariant alligevel god nok?

I mit parti mod Robatsch ved zoneturneringen i Halle (se Skakbladets september-nummer, parti nr. 3845) anvendte jeg med overraskende succes en variant, som alle teoribøger anser for dårlig. Tre runder senere brugte Johansson den og vandt også. Vi vil nu se lidt nærmere på den, måske får nogle af læserne lyst til at tage den på repertoireet. Man har ofte lejlighed til at spille den, for nøgletrækket kommer efter de alleralmindeligste træk i sciliansk:

1. e4, c5 2. Sf3, Sc6 3. d4, c×d4 4. S×d4, Sf6 5. Sc3, e5!?

De tider er forlængst forbi, hvor man uden videre fordømte trækket e7-e5 i sciliansk. Najdorfs og Boleslavskis varianter har i de sidste 15 år været den store mode, man har lært, at sort i mange tilfælde får forskellige former for kompensation for svækkelsen af feltet d5.

Men den foreliggende variant, der de fleste steder ret umotiveret benævnes Laskers jagtvariant, blot fordi Lasker spillede den en en-

kelt gang, har aldrig fundet nåde for teoretikernes øjne. Ikke blot svækkes d5, men i mange tilfælde får sort en væmmelig dobbeltbonde på f-linien.

Lad os først se på de mindre vigtige hvide svartræk:

6. Sb3(?) Lb4 7. Ld3, d5 med godt spil for sort (Schlechter-Lasker, match 1910).

6. Sf5, d5! Sort kan være godt tilfreds.

6. Sf3, Lb4 7. Lc4!? L×c3† 8. b×c3, Da5. Jeg vil helst have sort.

6. Sde2 må ikke undervurderes, Teschner fik engang klar slutspilfordel efter 6. —, Lc5 7. Sg3, d6 8. Le2, h5 9. Lg5! Db6 10. L×f6! L×f2† 11. Kf1, L×g3 12. h×g3, g×f6 13. D×d6! Sd4 (13. —, D×b2 14. Sb5!) 14. D×b6, a×b6 15. Sd5. Euwe anbefaler 6. —, Lb4(!) med pointen 7. a3, La5 8. b4, Lb6 9. Sg3, Ld4! fulgt af d5.

Men den vigtigste fortsættelse er

6. Sdb5, d6.

Klart utilfredsstillende for sort er 6. —, Lb4 7. a3 og 6. —, Lc5 7. Le3, L×e3 8. Sd6†.

Foruden det naturlige 7. Lg5 har hvid nu tre andre fortsættelser, der ikke uden videre kan forkastes:

7. Sd5, S×d5 8. e×d5, Sb8 giver temmelig lige spil (Pas på 8. —, Se7 9. c4, a6?? 10. Da4! med gevinststilling!).

7. a4 er næppe farligt for sort, f. eks. 7. —, a6 8. Sa3, Le6 9. Lc4, Tc8. Læg mærke til, at sort har fået feltet b4 til sin springer, hvilket formindsker hvids muligheder for at erobre feltet d5.

7. Le3 fører til en stilling, der nuomdage ofte opstår i Tajmanov-varianten: 1. e4, c5 2. Sf3, Sc6 3. d4, c×d4 4. S×d4, e6 5. Sb5, d6 6. Lf4, e5 7. Le3, Sf6 8. S1c3. Sorts bedste forsvar er 7. —, a6 8. Sa3, Tb8!!, hvorefter 9. Sc4 er dårligt p. gr. a. 9. —, b5. Tidligere spillede man 8. —, b5 9. Sd5, S×d5 10. e×d5, Se7 11. c4, Sf5 med utydelige komplikationer.

7. Lg5, a6.

7. —, Le6 8. Sd5 er gunstigt for hvid. Den hvide springers midlertidige deplacering på a3 er én af sorts trumfer!

8. Sa3.

Tidligere var 8. L×f6, g×f6 9. Sa3 den almindelige fortsættelse. I mange varianter er det ligegyldigt, om hvid bytter her eller et par træk senere. Sort kan ikke udnytte afbytningen ved at spille 9. —, f5?, for efter 10. e×f5, L×f5 11. Sc4, Le7 12. Se3, Le6 13. Scd5! står hvid klart bedst. Chancerigt for hvid er desuden 10. Dh5!?, b5 11. Sa×b5!?

Den tjekkisk-argentinske mester Pelikan fandt omkring 1954 på at spille 9. (Sa3), d5! 10. S×d5, L×a3 11. b×a3, Le6, men efterhånden har det vist sig, at hvid får en lille

Bent Kølvig:

T.V. Skak i påsken 1963

Kr. 9,75

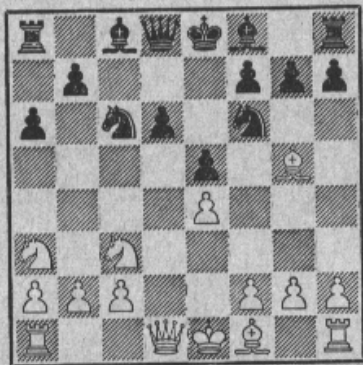
Denne interessante serie findes nu i en smuk, trykt bog

Fås i enhver boghandel, samt
Skakhuset, København

Dansk Skakforlag,
København

slutspilfordel efter 12. Lc4, Da5† 13. Dd2, D×d2 14. K×d2. I Danmarksturneringen i Odense i år fulgte i partiet Eigil Pedersen-Søby 15. —, Td8 16. Kc3, men selv om hvid vandt, bør det fremhæves, at 16. Tad1 er bedre.

(Læg mærke til de forhøjede træknnumre. Varianten opstod nemlig med et træks forsinkelse efter 5. —, e6 6. Sdb5, d6 7. Lf4, e5 8. Lg5. Det var jo den variant, vi så på sidst, men med fortsættelsen 6. —, Lb4).

I denne stilling har sort valget mellem følgende fortsættelser:

8. —, d5(?).

Duer ikke her, efter 9. S×d5, L×a3 10. b×a3, Da5† 11. Dd2 bliver det hvide løberpar stærkt, og plusbonden er heller ikke fuldstændig værdiløs.

8. —, Le7.

9. Sc4, Sd4. Ellers tvinger 10. L×f6 til g×f6, hvorefter Le7 er et spildt træk, faktisk skulle løberen i den stilling hellere stå på f8 for at gå til h6!). 10. f4! Lg4 11. Dd3, h6 12. Lh4, d5! 13. S×e5, d×e4 14. S×e4. Således skete i et russisk parti i 1939. Det hele er meget indviklet, men hvid kommer i fordel, og jeg har ingen forstærkninger fundet for sort, hvorefter jeg har måttet forkaste 8. —, Le7.

8. —, b5.

Dette ville man engang gendrive med 9. L×f6, g×f6 10. Sa×b5, men efter 10. —, a×b5 11. L×b5, Ld7 12. Dh5, Se7! rider sort stormen af. I partiet Olafsson-Larsen, Zürich 1958 fulgte 9. Sd5, Le6 (9. —, Le7 kommer også i betragtning. Iøvrigt har man set dem, der efter 9. —, Da5† 10. Ld2, Dd8 11. Lg5 enedes om remis ...). 10. c3 (10. c4 er uklart, f. eks. 10. —, Sd4! 11. c×b5, L×d5 12. e×d5, Le7 eller 10. —, L×d5 11. e×d5, Se7. Men i disse varianter kan man måske finde chance-rige fortsættelser for hvid), Le7 11. L×f6, L×f6 12. S×f6 (Euwe har sandsynligvis ret i, at 12. Sc2 var bedre, evt. fulgt af a4), g×f6 13. Sc2, 0-0 14. Ld3, Kh8 15. 0-0, Tg8 16. Se3, b4! Hvid må nu vælge, enten påtager han sig en svag bonde på c3, eller også får sort kontrol over feltet d4. Sort står tilfredsstillende.

Dette parti giver et godt indtryk af sorts muligheder.

8. —, Le6.

Herpå fulgte i 1. divisionskampen Herning-K. S. i partiet Tage Sørensen-Poul E. Hansen 9. Lc4, L×c4?? 10. S×c4, Tc8 11. L×f6, g×f6 12. Se3, Sd4 13. Scd5, Lh6 14. c3, L×e3 15. f×e3, Sc6 16. 0-0 med gevinststilling for hvid. Det rigtige mod 9. Lc4 er 9. —, Tc8 eller 9. —, b5, f. eks. med trækomstilling til et korrespondanceparti Kaliwoda-Grünfeld, 1946: 9. —, Tc8 10. Ld5, b5 11. L×f6 12. L×c6†, T×c6 13. Sd5, Tg8! 14. Df3, L×d5 med godt spil for sort. I denne variant står Sa3 i lang tid næsten udenfor brættet.

Logisk er 9. Sc4, hvormed Bronstein ved olympiaden i Moskva fik klar fordel mod Pilnik: 9. —, Sd4 10. L×f6, g×f6 11. Se3, Tc8 12. Ld3, h5 13. 0-0, h4 14. Scd5, Lg7 15. c3, Sc6 16. Df3. Hvid fik således et solidt greb om felterne d5 og f5, og både den sorte bondestilling og den sorte kongeløber er til at græde over. Dette parti blev publiceret vidt og bredt, men kun ganske få lagde et par år senere mærke til et landskampparti, hvor vesttyskeren Eisinger kom i fordel mod svenskeren Fridh på nøjagtig samme måde som jeg mod Robatsch: 9. Sc4, Tc8! 10. Sd5, L×d5 11. L×f6, g×f6 12. e×d5, Se7. 9 —, Tc8 er åbenbart værd at se nærmere på.

Det er i hvert fald klart, at hvid skal spille 12. D×d5!. Efter 12. D×d5! Sd4 opstår en vanskelig stilling, i visse tilfælde truer sort med at fange den hvide dronning, men sandsynligvis får hvid gode chancer efter 13. 0-0-0, De7. 14. T×d4! Derimod giver 14. c3, Tc5 15. S×d6†, D×d6 16. D×d6, L×d6 17. Kb1, Ke7 18. c×d4, e×d4 19. T×d4, Thc8 sort en let remis.

Det fornuftigste for sort efter 12. D×d5! er nok at spille 12. —, Sb4. Efter 13. Dd2, d5 14. e×d5, D×d5 står spillet temmelig lige, måske kan sort endda spille 14. —, S×c2† 15. D×c2, Lb4† fulgt af 16. —, b5.

I Halle skete i partiet Vesterinen-Johansson (efter 9. —, Tc8): 10. Se3, Le7 11. L×f6, L×f6 12. Scd5, Lg5 13. Sf5, L×f5 14. e×f5, Sd4 15. c3, Da5. Sort står tilfredsstillende; i partiet kom han efter 16. Sb4, 0-0 17. a3, Sc6 18. Dd5, Db6 19. Le2, a5 20. Sd3, Se7 21. De4, d5 22. D×e5, Lf6 23. De3, d4! i klar fordel.

Iøvrigt kan sort godt vente et øjeblik med Lg5 og rokere først. Læg mærke til, at den hvide springer, der i Najdorf-varianten går til b3, for at komme i kontakt med feltet d5 behøver samme antal træk som springeren her har brugt til sin rejse over b5-a3.

Mere logisk forekommer 10. L×f6, g×f6 11. Se3. Nu fører 11. —, Sd4 12. Ld3 til partiet Bronstein-Pilnik, men sort har sikkert bedre muligheder. Lums er 11. —, Da5, f. eks. 12. Sd5, Sb4! 13. S×f6†, Ke7 14. Sd5†, L×d5 15. e×d5, T×c3! 16. b×c3, S×d5 med rigelig erstatning for kvaliteten. Men hvid spiller meget stærkere 11. Ld3, for

11. —, Db4 12. 0-0, D×b2 13. Scd5 er alt for farligt for sort, og når først hvid har fået rokeret, udretter dronningen ikke meget på a5.

Sandsynligvis bør sort spille 11. —, Se7 12. Ld3, Lh6, eller måske her 12. —, Db6, for efter 13. 0-0 kan der vist godt slås på b2, og efter 13. Tb1 kommer Lh6 med forøget kraft.

Denne variant er nok værd at have på lager som overraskelsesvåben. I de fire år mellem

mine partier mod Olafsson og Robatsch spillede jeg den ikke i turneringspartier. Om der kommer til at gå lang tid igen, ved jeg ikke.

Løvrigt har varianten i mange år været et af mine frygteligste masseødelæggelsesvåben i simultanforestillinger. Den plejer at bringe folk helt ud af fatningen. Hvis der fremover skulle ske en ændring heri, vil jeg tage det som et bevis på, at nærværende artikel er blevet læst!

Bent Larsen.

LITTERATUR

Rolf Schwarz: Handbuch der Schacheröffnungen, Band 14: 1. c2-c4

Tilsendt af: Das Schach-Archiv, Hamburg-Billstedt

Denne nyeste publikation i serien om åbningsteorien omhandler et åbningsspil, som ikke anvendes så ofte af turneringsspilleren som f. eks. spansk, siciliansk og de indiske åbningsspil, men hører alligevel med i enhver spillers repertoire, fordi den ofte går over i indiske og sicilianske åbningsspil! Rolf Schwarz går grundig til værks med sine analyser, der ofte går helt ind i midtspillet og bruger 300 sider til varianter og 145 udførligt kommenterede partier med den aktuelle åbning. Netop det, at partier følger med åbningsspillet, gør sit til at denne åbningsteoretiske bogserie vil blive et standardværk og den kan anbefales på det bedste.

Bent Kølvig: TV Skak i Påsken 1963

Tilsendt af: Dansk Skakforlag, København

Mange mennesker fulgte med interesse de filmatiserede skakpartier, som Danmarks Radio udsendte i fjernsynet i påskeugen 8.-14. april og vi ved, at mange efter udsendelserne fik lyst til at spille skak og sætte sig ind i de vanskelige regler og fik det skub, som er nødvendigt for at skabe nye tilhængere af det herlige spil! Det blev gjort i påskens udsendelser og det må derfor hilses med stor tilfredshed, at Dansk Skakforlag nu følger den skabte interesse op med udgivelsen af en bog indeholdende de elleve skakpartier, som blev vist på skærmen, med ledsagende speakertekst oversat af programmedarbejder *Palle Arleth* og *Bent Kølvig*. Sidstnævnte har suppleret de kortfattede ledsagende bemærkninger med mere udførlige kommentarer, der dels tjener til at belyse de kritiske steder i de interessante partier med hovedvægt på åbningsstrategien og dels gennemgår de vigtigste regler og skakudtryk såsom rokade, en passant, remis etc. Bogen henvender sig – ligesom skakfilmene – til det publikum, som nok har lært reglerne, men gerne vil lære mere. For denne kategori kan bogen anbefales på det bedste.

Henry Grob: Grob's Angriff

Tilsendt af Schach- und Kunstverlag Grob

Indledningstrækket 1. g2-g4 benævnes i Bilguers håndbog med »Ahlhausen«s træk. Nu har Grob benyttet dette åbningstræk i mange af sine korrespondancepartier, og hans erfaringer er blevet til bogen benævnt Grob's angreb, fordi han virkelig mener, at trækket er farligt i en angrebsspillers hånd. I 24 varianter giver Grob et indblik i trækkets muligheder, og i bogens andet afsnit følger partier fra det praktiske spil. Når Grob på bogens omslag skriver, at det er en revolutionerende nyhed på åbningsområdet, er det vel lidt for højtflyvende, men nægtes skal det ikke, at trækket giver fantasifulde skaksjæle uanede muligheder! Køb den og døm selv!

Dr. M. Euwe: Die Endspiele und ihre praktische Anwendung

Tilsendt af: Das Schach-Archiv, Hamburg-Billstedt

Hører De til dem, der ikke kan bedømme en slutspilstilling – om springeren er stærkere end løberen, om den uligefarvede løber er tilstrækkelig til gevinst eller har vanskeligt ved at sætte mat med to springere – så har De nu muligheden for at lære det til bunds! Dr. Euwe har jo i forvejen skrevet et standardværk om slutspil, men følger nu dette op med denne bog, hvor De får alt at vide om slutspilteknikken i bondeslutspil, tårnslutspil, springer mod løber, andre slutspil med lette officerer og i sidste og femte kapitel forskellige slutspilvanskeligheder såsom droning-

slutspil, to springere sætter mat, løber mod bønder, springer mod bønder og tårne på syvende række. Ikke mindre end 275 diagrammer pryder den lærerige bog, og vi mener, den er uundværlig for enhver skakspiller, som ønsker at gå frem i spillestyrke.

Jostein Westberg: Schackkalender 1963-64

Tilsendt fra: *Åhlen & Åkerlunds förlags AB, Stockholm*

Det svenske forlag agter hvert år at udgive en skakkalender, og efter første årgang at dømme, skal det nok blive en succes. »Schackkalender 1963-64« indeholder nogle interessante analyser af eks-verdensmesteren *Botvinnik* og stormester *Keres* ligesom stormester *Ståhlberg* beretter om den legendariske verdensmester *Emanuel Lasker*. Også *Zandor Nilsson* og *Kristian Sköld* er med og skriver om teori og et spændende parti. De 95 sider afsluttes med en revy over skakresultater i 1962-63 og med interesse læser vi om, hvad der kan ventes kommenteret i årgangen for 1964-65 bl. a.: Nordisk turnering i Danmark, hvor Manne Joffe erobrede Nordensmesterskabet! Vi kan dog fortælle vore læsere, at Joffe *endnu ikke* har erobret titlen - Nordisk mester- men først skal spille en omkamp med Bjørn Brinck-Claussen på fire partier, hvilket fornylig er bestemt af Nordisk Skakforbunds bestyrelse! Nå, det er sikkert først sket efter at »Schackkalender 1963-64« er gået i trykken, hvorfor forfatteren må være undskyldt. Var det ikke en ide om forlaget udvidede den svenske udgave til også at omfatte f. eks. en norsk og dansk skakrevy, så kalenderen blev endnu mere værdifuld som en nordisk skakkalender?

SKAKHUSET

STUDIESTRÆDE 24
KØBENHAVN K
TELEFON BYEN 6291
BUTIK GIRO
EN GROS Dansk 86178
FABRIK Norsk 99303
FORLAG Svensk 4205
P O S T O R D R E

Skakhus-Avisen

udkommer 2 gange
pr. måned med nyt
og gammelt om

SKAKLITTERATUR
og
SKAKMATERIALER

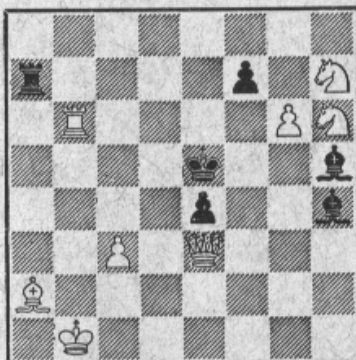
kr. 1,00 pr. nummer

PROBLEMSKAK

Under ledelse af *Jan Mortensen* og *O. G. Lauritzen*

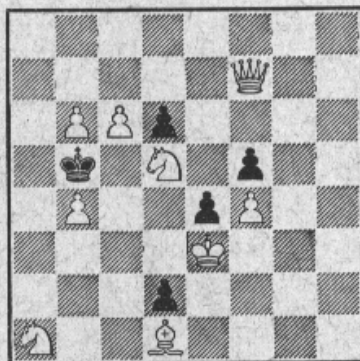
Originalopgaver

8103. Talip H. Amirov
Nahodka (SSSR)

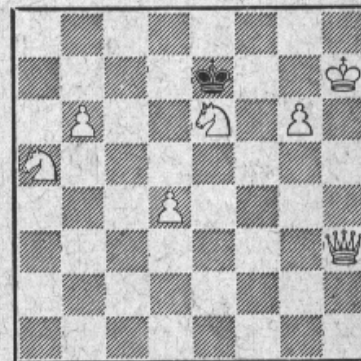
Mat i 2 træk

8104. Odd E. Backe
Oslo

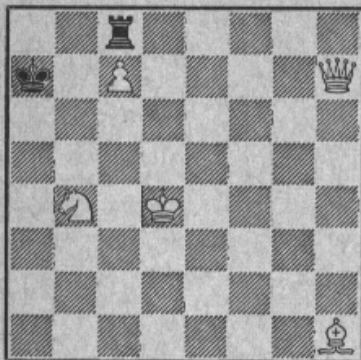
Mat i 2 træk

8105. T. Kardos
Budapest

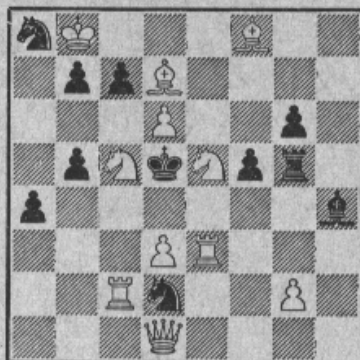
Mat i 2 træk

8106. H. V. Tuxen
Fredericia

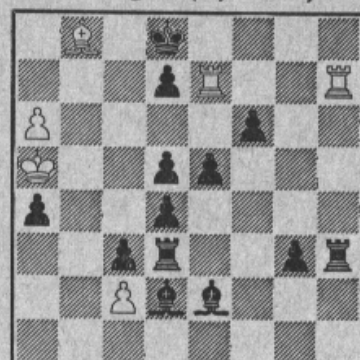
Mat i 2 træk

8107. P. Rasch Nielsen
København

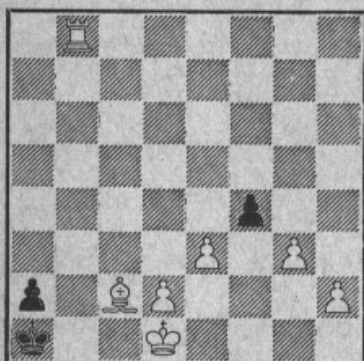
Mat i 3 træk

8108. Hans-Peter Rehm
Tübingen (Tyskland)

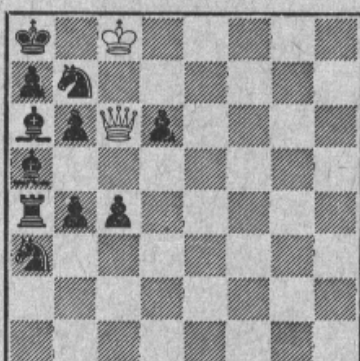
Mat i 3 træk

8109. Herbert Hultberg
Stockholm

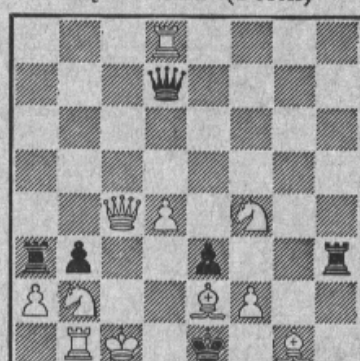
Mat i 4 træk

8110. J. Buchwald
New York

Mat i 9 træk

8111. E. Iwanow
Częstochowa (Polen)

Selvmat i 2 træk

Skakbladets internationale problemturnering 1964

Skakbladet fortsætter sin løbende årsturnering for 1964 i følgende afdelinger: Totrækere (præmier 40, 20 og 10 kr.), tretrækere (50, 25 og 15 kr.), flertrækere (én præmie 25 kr. eller to præmier 15 og 10 kr.) og selv-matter i to eller flere træk (to bogpræmier).

Skakbladet continues the running tourney for 1964 with two-movers (prizes 40, 20 and 10 kr.), three-movers (prizes 50, 25 and 15 kr.), problems in four or more moves (one prize 25 kr. or two prizes 15 and 10 kr.) and self-made in two or more moves (two book-prizes). Send to *Jan Mortensen*, H. P. Olsensvænge 19, Taastrup, Denmark.

Rettelser og korrektioner

7964 af *T. Kardos* (november 1962): *Theo Steudel* meddeler, at denne opgave er totalt anticiperet. P. H. Törngren, *L'Échiquier*, 1930. Kg3, Lg1, Bc7, Bf4 - Ke4, Te1, Ld5, Sd1, Bf2, Bg2. Hjælpmat i 2 træk. 1. —, c8D 2. f1T, Dc2 mat. 1. f1L, c8S 2. Ld3, Sd6 mat.

7985 af *E. Wennick* (januar 1963): En sort Lf5 tilføjes.

8036 af *Birger Restad* (maj 1963): Forfatteren ønsker alle brikker flyttet et felt til højre, hvorefter der er 8 forførelser, der alle kun strander på ét træk. 1. Da3? Lc2! 1. Da5?, e2!.

8039 af *H.-P. Rehm* (maj 1963): Lh3 flyttes til h1.

8042 af *Jan A. Rusek* (maj 1963): Th6 flyttes til h5, og Bg6 fjernes.

Løsninger til opgaverne i oktober-nummeret

ad 8071. Denne opgave er biløselig ved 1. Lf6, idet der fremkommer to mattrusler og 1. —, Tg8 er ikke tilstrækkeligt til at parere begge trusler.

Nr. 8079 af *Amirov og Osjkin*: 1. Dc3.

Nr. 8080 af *A. Ellerman*: 1. Sc2.

Nr. 8081 af *Ivar Godal*: 1. Lh8.

Nr. 8082 af *Birger Restad*: 1. Da5. En frisk opgave med mange varianter. (OGL.)

Nr. 8083 af *A. Hildebrand*: 1. Kd4!, d5 2. Kc5. 1. —, d6 2. Kc3. En god pointe og kun 5 brikker. (OGL.)

Nr. 8084 af *P. Rasch Nielsen*: 1. Dc5, truer 2. De5†. 1. —, Ld5 2. Kh5. 1. —, Lg7, 2. Kh5. 1. —, Lb8, 2. Kh4. 1. —, Lf6†, 2. K×L.

1. —, Lf4†, 2. K×L. 1. —, Ld6, e7, 2. D×L. Henledningstemaet kombineret med binding.

Nr. 8085 af H. V. Tuxen: 1. Sc4, e4 2. Kc6. 1. —, Sd3 2. Ka6. 1. —, Sd1 2. Kc5. Et godt bidrag til samlingen af opgaver med kun én hvid officer.

Nr. 8086 af Artur Hemmingsson: 1. e3, Ke6 2. Lc4†, Kf6 3. Lf7. 2. —, Kf5 3. Df4†. 1. —, Kg6, g5 2. Df4 3. Lc4. 1. —, Kf5 2. Lc4, Kf6 3. Lf7. 2. —. 3. Df4. Dual: 1. —, Kg5 2. Df7, Kg4 3. Df6. 2. —, Kh4 3. Df5. 2. —, Kh6 3. Df6†. En dejlig opgave (J. C.).

Nr. 8087 af H. Hultberg: 1. c8 (D) 2. Db8†. Skinspil 1. —, Ta8† 2. c8 (S)†.

Nr. 8088 af Kalandadze og Neidze: 1. b8 (D), Ld7† 2. Kb3, Le6† 3. Kc2, Lf5† 4. Kd1, Lg4† 5. Kc1, Lg5† 6. Sf4, T×b8 7. Lf2 mat. 1. —, L×h3 2. Df4†, Lg4 (ikke Kh5) 3. Lf2† og tårn tabes.

Nr. 8089 af C. Mansfield: 1. Sd7. Seks antiblokader af sort D, er det nyt? (V. R.).

Nr. 8090 af G. McMaster: 1. De5, Ke2 2. Sc3†. 1. —, Th2 2. Dg4†. 1. —, Tf1 2. Sd5†. 1. —, g3 2. Sc2†. Overraskende træk-tvang med den fine variant 1. —, g3. (V. R.).

Løserturneringen

Total oktober: K. Austrheim (alle) 89, A. K. Buhelt (alle) 253(16), J. Claussen (alle ÷ 88) 94 (2), A. Dithmer (alle) 150(8), Haldor V. Hansen (alle) 46(2), N. Henriksen (79–83, 85, 89) 16, Kjeld Jensen (79–83, 85) 14, Henrik Juul (alle ÷ 88 + B 71) 183, Johan Jørgensen (alle ÷ 86, 88) 250(6), E. H. Krag (80–83) 9, Ernst Larsen (79–83, 85, 87, 89) 18, Hans P. Larsen (81–85, 87, 89) 26(4), Torben Larsen (79, 81–85, 87) 17, M. Lorensen (79–83, 85–87, 89) 70(1), Anker Madsen (79–83, 85) 14, Masanek (79–83, 85, 87, 89) 133, Poul Nielsen (79–82, 84) 11, Møller Pedersen (79–83, 85, 87, 89) 18, N. P. Pedersen (alle) 33, M. N. Petersen (80–87, 89) 23, H. Raahauge (79, 80, 83) 25, O. Reeh (alle ÷ 88) 189(7), V. Røpke (alle + B 71) 174(32), K. Thrane (alle ÷ 79, 90) 117(11), A. Tipsmark (79–83, 85) 188(10), E. Wennick (alle ÷ 81, 86, 88) 44, Østerbye (alle ÷ 81) 422(7) - og øvrige løsere uforandrede.

I løserlisten vil man denne gang finde ikke mindre end 10 nye navne. Det er os en stor glæde at byde alle disse løsere velkommen!

KORRESPONDANCESKAK

Indenlandske turneringer

Turneringsleder: *Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense, tlf. (09) 12 52 50, girokonto 9638.*

I mesterklassen og 1. klasse startes nye grupper, når der foreligger 7 tilmeldelser. I 2., 3. og 4. klasse startes der såvel 7-mands som 4-mands grupper. I 7-mands grupperne spiller hver deltager 1 parti og i 4-mands grupperne 2 partier med hver af de øvrige. Man bedes ved tilmeldelsen anføre, om man vil starte i en 7-mands eller en 4-mands gruppe. Indskud: Mesterklassen kr. 15,00, 1. kl. kr. 12,00, 2., 3. og 4. kl. kr. 10,00. Nye deltagere kan melde sig til 2., 3. eller 4. kl. efter spillestyrke, alle øvrige spillere kan melde sig til den klasse, hvor de i henhold til tidligere resultater hører hjemme. – Samtidig med tilmeldelsen bedes spillerne opgive gennem hvilken klub de er medlem af Dansk Skak Union, eller om de er »Personligt medlem«. – Spillerne kan ikke forvente at modtage startbrev, før indskuddet er betalt.

Afsluttede partier

L. 1962: Axel Nielsen remis med Gunnar Nielsen.

Mesterklassen: 147: 7/2, 4-7, 4/2. – 148: 6/2, 5/1, 5-6., 7/5, 4/3, 7/1.

1. klasse: 275: 7/3. – 276: 6/4, 6/7, 3/1, 6/1, 6/3. – 277: 5/3.

2. klasse: 525: 1 opgiver resterende partier. – 528: 6/3. – 531: 1/2, 1/3, 1/4.

3. klasse: 591: 5-1. – 595: 1/7, 1/3. – 600:

1-2. – 602: 4/6, 7/1, 5/7. – 603: 6/3, 4/6, 4/3. – 604: 3/2, 3/2, 4/2, 4/2. – 605: 3/1, 2/7, 2/5, 2/6, 6-7, 6/5, 1/2, 3/5, 5/1. – 606: 1/4, 4/2, 3/1. – 607: 6/4. – 608: 2/3. – 610: 4/1. – 611: 4/3.

4. klasse: 498: 7-5. – 505: 5-1. – 507: 5-1. – 508: 7/6, 1/2, 1/4. – 509: 3/7. – 511: 4/5 på tid. – 512: 5/4, 7/5, 6/1, 6-7, 6/2. – 513: 5/4, 4/2, 6/5. – 514: 2/5, 5/6, 7/2. – 515: 2-4, 3/1.

På grund af travlhed må afsluttede grupper vente til næste nummer.

Axel Nielsen.

Internationale turneringer

Turneringsleder og repræsentant i ICCF: *Lektor Arne Henriksen, Tarm, tlf. 149, girokonto 105915.*

Verdensturneringer (ICCF) og Europaturneringer starter uafbrudt med 7 spillere pr. gruppe; i ICCF's turneringer er oftest mindst én oversøisk spiller pr. gruppe, mens Europaturneringerne omfatter europæiske spillere. Sprogkundskab er ikke nødvendig. Ved anmeldelse angives navn,

tydelig adresse, klasseønske (mester-, højere-, I, II, III) samt den DSU-klub, man er medlem af. Betaling pr. gruppe: ICCF 14 kr., indbefattet et månedligt resultatblad, der udover det første år koster kr. 5,50 årligt, og Europaturneringerne koster kr. 8,50. Såvel i ICCF's som Europaturneringerne kan der nu ske tilmeldinger til 15-mands grupper, i ICCF foreløbig dog kun til øverste klasse, mesterklassen, hvorimod sådanne starter i alle klasser i Europaturneringerne; prisen for deltagelse i disse grupper er: ICCF 17 kr., Europaturneringerne kr. 11,50. Nærmere oplysninger kan rekvireres mod 30 øre til porto.

Nordensmesterskaber

NM/1963 startedes den 10. oktober 1963 med følgende deltagere: Danmark: *Peter Korning*, Århus, og *Axel J. Roos*, Hillerød; Finland: *G. Lågland*, Gamlakarleby, og *E. Nyström*, Kajaani; Island: *B. Björnsson*, Reykjavik, og *G. Petursson*, Kópavogi; Norge: *Th. Støre*, Oslo, og *A. Gulbrandsen*, Oslo; Sverige: *Olle Smith*, Munkedal, og *K. Johannsson*, Ludvika.

Olympiader

OL/IV/finalen, bord 1: *I. Bondarewskij*, Sovjet-Mogens Christensen, Randers, $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$; Mogens Christensen fik således ialt $5\frac{1}{2}$ af 8 eller 69 % gevinst, et meget fornemt resultat på 1. pladsen; han manglede kun $\frac{1}{2}$ point i at nå at blive stormester pr. korrespondance, men har endnu chancen, dersom han bliver bedst placerede nr. 1. Bord 3: *S. From*, Hoven pr. Tarm-J. Szily, Ungarn, 1-0; From fik dermed ialt 3 af 8. Bord 6: *Arent O. Jensen*, København-L. Maseev, Sovjet, 0-1, og *A. O. Jensen* har dermed 3 af 7.

OL/IV/semifinalerne/sektion 1, bord 2: *Poul E. Hansen*, København-A. Braunstein, Rumænien, 1-0; P. E. Hansen har dermed $2\frac{1}{2}$ af 5. Bord 4: *Sv. Siim*, Esbjerg-G. K. Fielding, Canada, 0-1; Siim har dermed 1 af 4.

Den internationale mester hyldet

Onsdag den 13. november afholdtes ved en festlighed på hotel »Westend« i Randers uddelingen af ICCF's anerkendelse til *Mogens Christensen*, der på så smuk en måde repræsenterede sit fædreland, sin klub og sig selv. Tilstede var - foruden klubmedlemmer - formanden for DSU, *N. Kjær Larsen*, Varde, hovedkredsformanden *Victor Juul Hansen*, Århus, og lederen af internationale korrespondanceturneringer, *Arne Henriksen*, Tarm, der alle talte for Mogens Christensen og hyldede ham for hans indsats. Den sidste overrakte ham en indgraveret medalje, udstedt af ICCF; også klubkammeraterne overrakte ham en gave. Til slut takkede Mogens Christensen, fordi DSU betroede ham pladsen som nr. 1 på vort olympiske hold, og var i det hele taget glad over, at det var gået ham så godt og »heldigt« - som han på vanlig beskeden måde udtrykte sig.

Arne Henriksen, Tarm.

NYHEDER

Nye medlemmer

Vi har den glæde at kunne byde følgende klubber velkommen i Dansk Skak Union:

5. hovedkreds: Hoven Skakklub, 11 medlemmer. Formand: *Anton Sørensen*, Hoven pr. Tarm. Spillested og -tid: Hoven Hotel, torsdag.

6. hovedkreds: Spørring Skakklub, 8 medlemmer. Formand: *Elvin Johnsen*, Spørring, Århus C.

Odense

Turneringen om Odense-mesterskabet er spillet fra den 2. september til den 14. oktober og havde samlet 100 deltagere. Resultaterne blev: Byholdsklassen: 1. *Eigil Meedom*, »Frem«, 7 points og Odense-mester 1963, 2-3. *Thune Højbjerg*, Odense Skakklub, og *Johan Mathie-*

sen, Korsløkke, hver $6\frac{1}{2}$ points. - Mesterklassen: 1-2. *J. Wittrup Mortensen*, Læseforeningen, og *Ib Vagn Nielsen*, Odense Junior Skakklub, hver 5 points. - 1. klasse: 1-2. *Kurt Ploug*, Læseforeningen, og *Lars Ebbe Nielsen*, Odense Junior Skakklub, hver $5\frac{1}{2}$ points. - 2. klasse: 1-2. *K. Seebach*, Læseforeningen, og *Günther Heinrich*, Springereren, hver $5\frac{1}{2}$ points. - 3. klasse, gruppe A: 1. *Fru Johanne Nielsen*, Læseforeningen, $5\frac{1}{2}$ points og 2. *Peter Gallmeyer*, Bolbro Skakklub, 5 points. - 3. klasse, gruppe B: 1. *Jens Bach Sørensen*, Odense Junior Skakklub, $5\frac{1}{2}$ points og 2. *Peter Thuesen*, »KFUM«, 5 points.

Lynturneringen om Odense-mesterskabet havde 35 deltagere, og den vandtes af *Axel Nielsen*, Læseforeningen, med *Jørgen Aaskov*, »Frem«, på andenpladsen og *Ib Vagn Nielsen*, Odense Junior Skakklub, på tredjepladsen. Af de 100

deltagere i Odense-turneringen var de 26 fra juniorskakklubberne »Springeren« og Odense Junior Skakklub. Ungdommen på Fyn er for alvor ved at fatte interesse for det spændende skakspil.

Tre danske spillere til udenlandske turneringer

I nytåret skal tre af vore unge spillere deltage i udenlandske turneringer. Stormester *Bent Larsen* spiller med i indbydelsesklassen i »Højovnsturneringen« i Beverwijk, og *Jørn Sloth*, Århus, skal ligeledes til Holland for at spille med i en juniorturnering i Groningen. Vi kender endnu ikke den øvrige »besætning« i disse turneringer. – Den »halve« Nordens-mester, *Bjørn Brinck-Claussen*, København, skal med i Hastings-turneringens premierklasse, og her deltager bl. a. også spillere som eks-verdensmesteren *Tal* samt *Chasin*, begge Sovjet, *Gligroric* og *Parma*, begge Jugoslavien, og *Lengyel*, Ungarn! – Vi ønsker vore spillere held og lykke i de krævende turneringer!

Tysk skaksejr over Holland

Selv om det tyske landshold måtte stille op uden de stærke spillere *Darga*, *Lothar Schmid*, *Dr. Tröger* og *Mobrlök* i Scheveningen, vandt det i en dobbeltrundet landskamp over Holland med 14½ points mod 5½ points.

1. runde 7½-2½, 2. runde 7-3. Det er den anden tyske sejr, idet tidligere kampe har givet en sejr til hver side og to uafgjorte landskampe. Enkeltresultaterne blev: Donner-Unzicker 0-1, 0-1, Kuypers-Teschner 1-0, ½-½, Van den Berg-Hecht ½-½, 0-1, Van Scheltinga-Bialas 0-1, ½-½, Prins-Wolk 0-1, ½-½, Kramer-Eisinger 1-0, ½-½, Dr. Barendregt-Gerusel 0-1, 0-1, Langeweg-Bachmann 0-1, ½-½, Spanjaard-Besser 0-1, 0-1, de Roi-Lohsse 0-1 og de Roi-Pleger ½-½.

Damernes olympiade

I den smukke jugoslaviske by Split har skakdamerne afgjort deres olympiade mellem 15 nationshold, hver bestående af to damer. Som

ventet kom det til en skarp duel mellem dameholdene fra Sovjet og Jugoslavien, og den sluttede med en meget kneben sejr til det russiske hold med verdensmesterinden *Gaprindaschwili* og den kvindelige sovjetmester *Zatulowska*, der scorede 25 points foran det jugoslaviske hold med 24½ points. Jugoslaverne kunne dog glæde sig over, at fru *Nedeljkovic* opnåede det bedste enkeltresultat ved at score 12 points i 12 partier! Østtyskland placerede sig som nr. 3 med 21 points, og derefter fulgte Rumænien med 18½ points, Bulgarien 17½ p., Ungarn 17 p., Holland 15½ p., Polen 15 p., USA 12½ p., Mongoliet 11 p., Vesttyskland 10½ p., Østrig 8 p., Belgien og Monaco hver 5 p. og Skotland 4½ points.

Det tyske mesterskab

Ungdommen beherskede dette års turnering om det tyske mesterskab i Bad Pyrmont. Flere af de kendteste spillere, *Darga*, *Lothar Schmid*, *Lehmann*, *Pfeiffer* og *Teschner* stillede ikke op, og slutresultatet blev: 1-2. *Unzicker* og *Pleger* hver 11½ points i 15 partier, 3. *Hecht* 10½ p., 4-6. *Mobrlök*, *Wolk* og *Kobl* hver 8½ p., 7-8. *Besser* og *Ellrich* hver 7½ p., 9. *Bialas* 7 p., 10-11. *Gerusel* og *Eisinger* hver 6½ p., 12. *Lohse* 6 p., 13-14. *Clemens* og *Bachmann* hver 5½ p., 15. *Dr. Tröger* 5 p. og 16. *Hinne* 4 points. Samtidig spillede turneringen om damemesterskabet i Krefeld, og her vandt *Hanni Lucht*, Dortmund, med 12 points foran *Anneliese Brandler*, Hamborg, med 10½ points.

Tidskrift för Schack

Prisen for 10 numre år 1964 er uforandret 17 svenske kroner. – Bestilling gennem vore forhandlere i Danmark eller direkte hos **TfS Box 7123, Göteborg 7**. – Alle nye abonnenter, som betaler årsafgiften for 1964 inden den 20. januar, får også 1963 års store 48-siders julenummer gratis.

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udgår hver måned. Abonnement kan tegnes på bladets ekspedition. Danmark, Norge, Sverige, Island og Finland kr. 18,00 pr. år, øvrige udland kr. 20,00 pr. år. Enkelte numre kan fås i ekspeditionen à kr. 1,75.

Dansk Skak Union:

Formand: Overlærer Kjær Larsen, Juulsvej 25, Varde. Tlf. 2 10 21.

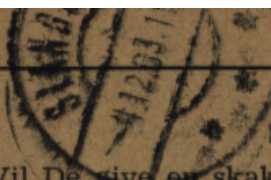
Kasserer: Bogholder O. H. Parbo, Hulkærvej 8, Søborg. Tlf. Sø. 7220.

Sekretær og propagandaleder: Overlærer Børge Borgå, Kystvej 46, Åbenrå. Tlf. 2 14 37.

Korrespondanceafdelingen: Skakforhandler Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense. Tlf. 12 52 50.

Redaktionen: Ledende redaktør: Eigil Pedersen, Bjørnholmsallé 19, Viby J. – Problemskak: Jan Mortensen, H. P. Olsensvænge 19, Tåstrup, tlf. 99 25 58 (originalopgaver), og O. G. Lauritzen, Ålekistevej 213 A¹, Vanløse, tlf. 71 70 78 (løsninger).

Skakbladets ekspedition: Hulkærvej 8, Søborg. Tlf. Sø. 7220, postgiro 208 01.

STANGS...
Liborg

Skakspillerens bedste julegave

Vil De give en skakspiller en god julegave, så vælg et skakur, en skakbog, et fint skakspil eller et skakbord, og De er sikker på, at gaven er velkommen. Vi har ekstra stort lager af ting, som egner sig til gaver til skakspillere. Alt sendes omgående portofrit over hele landet.

- Skakuret »Stern Luxus«.** Verdens bedste skakur med førsteklasses værk, med gangviser og faldvinge. Fås i pæn, lys naturfarvet eller mørk mahognifarvet, skråtstående kasse med metalplade foroven til inskription. Længde 16 cm, højde 9 cm. Inskription påsættes gerne, pris 35 øre pr. bogstav 85,00
- Skakuret »Stern«.** Gode, solide værker, med gangviser og faldvinge og indbygget i smuk, skråtstående kasse, lys naturfarvet eller mørk mahognifarvet. Kan påsættes navneplade 71,85
- Skakuret »Springer«.** Det elegante skakur af schweizisk fabrikat, med gangviser og faldvinge og indbygget i smuk, poleret kasse af lys eg, skråtstående. Længde 13,5 cm, højde 10 cm. Kan påsættes navneplade til inskription 91,00
- Skakuret »Jupiter« I.** Tysk fabrikat. Gode, solide værker, med gangviser og faldvinge, mørk, opretstående kasse. Længde 15,5 cm, højde 7,5 cm. Kan påsættes navneplade 62,50
- Skakuret »Jupiter« II.** Som ovennævnte, men lidt smallere 59,50
- Elektrisk lynskakur »BHB«.** Med påmonteret, batteridrevet ringeapparat, der kan indstilles til at ringe hvert 5. eller 10. sekund. Virkelig interessant nyhed! 99,25
- Elektrisk lynskakur »Alpha«.** Med ledning, så det kan tilsluttes lysnettet. Kan indstilles til at ringe ved hvert 5. eller 10. sekund 150,00

Skakbord

- Nydeligt skakbord af nødde- eller ahorntræ.** Bordpladen 60×60 cm med indlagte felter. Hjørnerne påsat metalskinner til forstærkning. Bordet med hylde under pladen, moderne facon 235,00
- Smukke skakbrikker af buxbomtræ** – passende til ovennævnte skakbord – »Stauntonmodel«, lakerede, med filtunderlag og med blyindlæg, i trææske med klaplåg. Kongens højde 68 mm kr. 43,15 – 76 mm kr. 51,00 – 82 mm 58,00
- »Durella« skakbræt af kunststof** – 48 × 48 cm – smuk afdæmpet, behagelig brunlig farve, bagsiden beklædt med skumgummi. Sammenrulleligt, meget smukt og holdbart 19,30

Værdifulde skakbøger

- Griffith & White: **Moderna Spelöppningar i Schack.** Svensk, 2. oplag, helt omarbejdet af P. W. Sergeant, R. C. Griffith og M. E. Goldstein. Indeholder alle åbninger 18,00
- Rasmussen: **Landsholdsklassens partier.** Ålborg 1960 kr. 4,85, Nykøbing F. 1961 kr. 5,40, København 1962 kr. 6,50, Odense 1963 6,50
- Heiestad: **Stormestere spiller Sjakk.** En broget kavalkade, hvor samtlige verdensmestre, stormestre og andre af verdens skakgiganter gennem tiderne bliver præsenteret med biografier og partier. Et specielt afsnit om »Nodens fremste«. Indb. 51,00 – hft. 41,30
- Tajmanow: **Nimzöindische Verteidigung.** En af de vigtigste og mest komplicerede åbninger er her indgående behandlet. Oversat fra russisk. 288 sider 16,75
- Schwarz: **Die sizilianische Verteidigung.** En usædvanlig udførlig bog om den sicilianske åbning. Hver enkelt variant er belyst ved en mængde partier. 587 sider. Tysk. Indb. 52,60

Vort store skakkatalog sendes gratis på forlangende!

Axel Nielsens Skakforlag

Egebæksvej 7 . Odense . Telefon (09) 12 52 50 . Giro 9638